

NOU DOSSIER 'CATALUNYA SOCIAL' SOBRE LA POBRESA EN LES DONES

La Taula del Tercer Sector alerta que l'augment de les dones en el mercat laboral no està disminuint les desigualtats de gènere

- La taxa d'ocupació de les dones ha augmentat un 25% en els últims 20 anys però, en paral·lel, la bretxa de gènere no està millorant.
- La principal causa és el rol de gènere que comporta que les dones tinguin treballs més precaris perquè continuen adaptant la feina a les necessitats de la família i, en conseqüència, el risc que tenen de caure en la pobresa i l'exclusió creix.
- Són algunes de les dades de nou dossier Catalunya Social '*La pobresa en les dones: el precari equilibri del treball i la conciliació*', que s'ha presentat a les portes del 8M i que analitza l'impacte de les últimes dues crisis: 2008 i Covid-19.
- Racionalitzar els horaris laborals i les jornades de treball, crear polítiques de família amb compensació salarial i permisos remunerats per a la cura d'infants menors d'edat, invertir en polítiques per combatre la pobresa infantil i incentius per a la contractació formal de cuidadors/es a domicili i treballadors/es domèstiques són les 5 propostes urgents que es plantegen.

Barcelona, 1 de març de 2022 .- La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya, que aglutina 35 federacions i grans organitzacions que agrupen més de 3.000 entitats socials catalanes, ha presentat avui '**La pobresa en les dones: el precari equilibri del treball i la conciliació**'. El nou dossier 'Catalunya Social' ha estat elaborat per M. José González, professora agregada al Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra i membre del Grup de Recerca en Sociodemografia (DemoSoc) i del Centre d'Estudis de Gènere (CEdG) del mateix departament.

Nota de premsa

El document posa el focus en les desigualtats de gènere que pateixen les dones al mercat de treball i que estan estretament lligades amb les desigualtats que hi ha en l'àmbit familiar i personal i, de retruc, en el risc de pobresa i exclusió. Ho fa a partir de l'anàlisi de l'impacte de les dues últimes crisis socioeconòmiques, la del 2008 i la de la Covid-19. Algunes de les conclusions són:

- **L'augment de les dones en el mercat laboral no ha disminuït les desigualtats de gènere.** En els últims 20 anys, hi ha hagut un increment sostingut de l'ocupació de les dones (25-45 anys) amb fills/es. L'any 1999, la taxa d'ocupació era només del 47% i el 2021 és del 72%, 25 punts més.

- **La bretxa de gènere no ha millorat a causa del rol de gènere.** Els mandats tradicionals de gènere encara impregnen el comportament laboral d'homes i dones i implica que hi hagi una major proporció de dones a les feines no remunerades. Tot i que les dones amb fills/es han augmentat l'accés al mercat de treball són aquestes les que majoritàriament continuen adaptant la feina a les necessitats de la família. El 43% de les dones (16 anys i més) està en situació d'inactivitat, de les quals el 28% argumenta la necessitat d'atendre el treball domèstic i les cures a la llar (INE, 2021).

- **Les diferències de gènere augmenten el risc de pobresa i exclusió** i de dependència econòmica. Les dones tenen més feines a temps parcial, salaris més baixos i més risc d'abandonar el treball per atendre les necessitats familiars. Durant els anys de recuperació econòmica (2014-2019) es va reduir significativament la bretxa de pobresa segons gènere, però, en els darrers anys hi ha una repuntada. Ara és del 22% en les dones vs. el 17% en els homes (últimes dades INE, 2020)¹.

Les causes d'aquest increment de la pobresa són: l'**estructura familiar** (les llars monoparentals tenen més risc), l'**edat** (la pobresa és molt més alta entre les persones joves i especialment entre les parelles joves amb fills/es) i l'**origen** (les dones d'origen migrat són les més vulnerables

---

¹ L'informe pren l'INE com a font de referència per a les dades. Segons IDESCAT, que parteix dels barems territorialitzats, aquesta mateixa taxa de risc de pobresa és del 27,8% per a les dones i del 24,9% per als homes.

Nota de premsa

davant les crisis perquè sovint treballen en sectors informals de l'economia. La taxa de pobresa per a les persones amb nacionalitat espanyola, de 16 anys i més, és del 14% en contraposició de la del 55% per a les persones d'origen estrangers. (INE, 2020).

L'impacte de la Covid-19 en les dones

La pandèmia ha evidenciat la greu crisi de les cures i el predomini dels valors tradicionals de gènere que assignen a les dones un paper protagonista en l'educació i cura de la infància, les persones grans o les persones amb dependència. Segons l'informe, la Covid-19 ha comportat:

- **Més dones fora del mercat laboral.** El percentatge de dones (25-45 anys) en situació d'inactivitat va ser del 18% en plena pandèmia (segon trimestre del 2020) mentre que aquest percentatge era del 14% durant el mateix període de l'any anterior, és a dir, la pandèmia ha expulsat més dones del mercat laboral, amb molta probabilitat per atendre les necessitats familiars. La pandèmia s'ha acarnissat sobretot amb les dones migrades. En ple confinament (segon trimestre del 2020), la taxa d'ocupació de les dones (25-45 anys) amb nacionalitat espanyola va ser del 80% enfront del 57% de les dones de Centreamèrica, el Carib i Sud Amèrica, el 47% de les asiàtiques o el 22% de les africanes.

- **Els homes s'han implicat més en determinades tasques domèstiques i de cura, però, aquesta implicació s'ha donat sobretot durant el confinament i les quarantenes i sempre per sota del nivell d'implicació de les dones.** Les dones han continuat assumint una major càrrega de responsabilitats i han patit plenament l'estrès i l'angoixa de la triple càrrega (laboral, domèstica i mental) durant el confinament.

- **S'ha fet visible les febleses del sistema de protecció social i les conseqüències que té en les dones:** la marginalitat de les treballadores en situació irregular, com les domèstiques i cuidadores a domicili, la majoria de les quals són d'origen migrat; la vulnerabilitat de les dones víctimes de violència de gènere i l'estrès personal de les dones treballadores amb fills/es menors que han hagut de conciliar, des de casa, les cures, l'educació dels més petits i el treball remunerat.

Nota de premsa

5 propostes urgents per reduir les desigualtats de gènere

1. Racionalitzar els horaris laborals i les jornades de treball. El fet de reduir-les al voltant de les 35 hores/setmana facilitaria un millor repartiment del treball i una millor gestió del temps de treball i personal i familiar, sempre que es garanteixi que aquesta política del temps s'aplica a totes les categories laborals sense distinció del gènere. També s'haurien d'afavorir les jornades intensives perquè la compactació allibera temps per dedicar a la vida personal i familiar i perquè ajudaria a reduir les feines a temps parcial i la reducció de les jornades laborals per cura d'infants.

2. Crear polítiques de família amb compensació salarial que eliminin el biaix de gènere perquè, per exemple, la reducció de la jornada laboral per cura d'infants fins als 12 anys està comportant una pèrdua salarial i és una mesura a la qual s'acullen principalment mares.

3. Crear permisos remunerats per a la cura d'infants menors d'edat, estructurades a partir d'un paquet de dies a l'any de lliure disposició i de reduccions de la jornada laboral remunerades. És una mesura que fomenta la corresponsabilitat perquè és igual d'atractiva per a pares i mares.

4. Invertir en polítiques per combatre la pobresa infantil, blindades als cicles econòmics. Com l'escolarització pública de qualitat dels 0 als 3 anys; àpats, llibres i material escolar gratuïts, o finançat d'acord amb la renda familiar, durant l'educació obligatòria. Aquestes polítiques de retruc fomenten l'ocupació de les dones, la igualtat de gènere i la igualtat social.

5. Incentius (subvencions a la contractació o reduccions en la declaració de la renda) per a la contractació formal de cuidadors/res a domicili i treballadors/res domèstiques per afavorir la regularització d'un sector molt necessari.

Més informació

Laura Castro Renard, responsable de Premsa de la Taula del Tercer Sector

comunicacio@tercersector.cat | 678 524 650